

Bemærkninger til foranstående forslag til folketingsbeslutning

Mellemstatsligt samarbejde om telekommunikation via satellitter har været organiseret siden 1960'erne. Samarbejdet har ført til dannelsen af den internationale telesatellit-organisation INTELSAT og den internationale organisation INMARSAT for maritim telekommunikation via satellit. Danmark er medlem af begge disse organisationer.

Initiativet til etablering af EUTELSAT-systemet stammer fra den europæiske rumfarts-organisation ESA (European Space Agency). I ESA, der før 1. juni 1975 blev benævnt ESRO (European Space Research Organization), har Danmark siden 1964 samarbejdet med en række europæiske lande om at fremme en europæisk indsats på rumfartsområdet.

Fra en indsats, der i begyndelsen stort set alene var begrænset til udvikling og opsendelse af satellitter til videnskabelige formål, gik ESA i løbet af 1970'erne ind i en egentlig erhvervsmæssig udnyttelse af rumteknologien bl.a. gennem tilvejebringelse af nyttesatellitter for et kommercielt satellit-system for telekommunikation.

På en ministerkonference i Bruxelles i april 1970 vedtog de europæiske Post- og Telekommunikationsministre en resolution, hvori der udtryktes ønske om, at teleforvaltningerne i CEPT-landene (Conférence Européenne des Administrations des Postes et Télécommunications) skulle indtage en positiv indstilling til et europæisk satellitsystem, forudsat at dets omkostninger ikke ville blive uforholdsmæssigt store i sammenligning med jordnettets omkostninger.

Sideløbende med det arbejde på satellitområdet, der pågik inden for ESRO og senere ESA, arbejdedes der inden for CEPT med spørgsmålet om etablering af et regionalt europæisk satellit-system. Dette førte til udformning af en konstituerende aftale vedrørende dannelse af Interim EUTELSAT, som stort set er udformet efter samme mønster som INTELSAT- og INMARSAT-aftalerne.

Post- og Telegrafvæsenet er sammen med 19 andre vesteuropæiske landes post- og televæsen medunderskriver af aftalen om den midlertidige

europæiske satellitorganisation. Den pågældende interimsaftale trådte i kraft den 30. juni 1977. Den fastlægger formål med og den finansielle og organisatoriske opbygning for Interim EUTELSAT.

På grundlag af tilbud fra ESA blev der i 1978 som et supplement til hovedaftalen indgået en tillægsaftale om etablering af det europæiske telesatellit-system, ECS-systemet (European Communications Satellite).

Danmarks andel af de årlige udgifter til satellitafsnittet, dvs. betalinger til ESA for rumsektoren og betalinger til Interim EUTELSAT organisationen er på grundlag af Danmarks forventede udnyttelse af ECS-systemet fastsat til 3,28 pct.

Tilbuddet fra ESA omfatter en operationel periode på 10 år regnet fra det tidspunkt, hvor 2 ECS-satellitter (1 drift og 1 reserve) er opsendt og anbragt i bane i driftsklar stand. Den første satellit blev placeret i rummet i juni 1983 og den anden er planlagt opsendt i maj 1984. Førstnævnte satellit er meldt driftsklar, og sidstnævnte forventes at være driftsklar i oktober 1984.

De jordstationer, der skal anvendes i forbindelse med ECS-systemet, skal etableres og drives af de deltagende teleadministrationer. For Danmarks vedkommende påregnes trafikken via ECS indtil videre fremført over en jordstation, som den svenske teleadministration opfører i nærheden af Stockholm, og som efter aftale mellem den svenske teleadministration og teleadministrationerne i Danmark, Finland og Norge er udbygget med kapacitet til også at dække disse landes behov. Denne løsning vil såvel for den enkelte nordiske administration som for de nordiske administrationer som helhed i en årrække kunne være økonomisk fordelagtig sammenlignet med en løsning baseret på individuelle jordstationer i hvert af de fire lande.

Et europæisk telesatellit-system bliver ikke lønsomt fra starten. I lighed med ethvert andet større telekommunikationsanlæg vil systemet først give bonus, efterhånden som det bliver fyldt op. De foreløbige beregninger af de økonomiske konsekvenser af en dansk tilslutning til ECS-systemet, som blev foretaget i 1978, viste for Danmarks ved-